

Het Korps Insulinde begon eind '44 met de voorbereiding van een grote actie waarbij de aardolie-installaties van Pangkalan Brandan (hemelsbreed ca. 75 km ten noordwesten van Medan) opgeblazen zouden worden. Enkele maanden lang vonden hiertoe oefeningen plaats. 'Het is', aldus later Sisselaar,

'een reusachtig werk geweest. In januari-februari 1945 waren wij klaar om die actie te beginnen, toen de Engelse marine bezwaar maakte en zei door een mijnenveld te moeten varen . . . Majoor Pel vond het toen ook te gevaarlijk en wilde niet twaalf mensen voor deze actie riskeren. De actie vond niet plaats.'

Wat wèl plaats vond, nl. op 1 maart '45, was een nieuwe tocht naar datzelfde Atjeh waar laatstelijk in mei '44 gebleken was dat de Japanners terdege op hun hoede waren. De bedoeling was dat vier Chinezen door een Britse onderzeeboot zouden worden overgebracht en contact zouden leggen met Atjehers, alweer om aldus de grondslag te leggen voor de grote illegale organisatie waar *SOE* van droomde. De *party* had een Britse commandant en er maakten verder tien militairen van het Korps Insulinde (onder hen weer kapitein Scheepens) deel van uit. Bij een eerste verkenning raakten de commandant en Scheepens in een vuurgevecht met twee Japanners. Nadien werden de vier Chinezen, gedekt door acht militairen van het Korps Insulinde, aan land gebracht. De Japanners merkten hen vrijwel onmiddellijk op en dreven hen naar het strand terug, vanwaar zij met hulp van de militairen van het Korps Insulinde weer aan boord kwamen van de onderzeeboot. Besloten werd toen, te pogen enkele Atjehers gevangen te nemen die nadere inlichtingen konden geven over het Japanse systeem van kustbewaking – men kreeg slechts de negen opvarenden van een kleine kustvaarder in handen, die van het bedoelde Japanse systeem niet veel wisten. Het schijnt dat deze actie zonder voorkennis van de hogere Nederlandse autoriteiten is uitgevoerd, althans: wij kunnen ons niet voorstellen dat Pel, die wist wat in mei '44 bij Meulaboh was geschied, de actie heeft goedgekeurd en de man die hem op 1 maart '45 als Nederlandse vertegenwoordiger in de *Anglo-Dutch Country Section* opvolgde, kapitein-luitenant-ter-zee C. J. Wingender, heeft het onbegrijpelijk geacht dat *SOE* deze actie op touw heeft gezet.

Wij voegen hieraan nog toe dat ons de redenen van Pels vervanging niet duidelijk zijn – misschien moeten wij haar als een laat gevolg

¹ A.v.